

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Rum
(TeKa 53)

Warszawa, dn. 5. lipca 1922 r.

8757 J3

TAJNE

Oddział II.

Nr 18696 /II. Inf./II.C.

DO

Tel. wewn. Nr. 31.

ADJUTANTURY GENERALNEJ

w Belwederze.

Z rozkazu Szefa Sztabu Generalnego przed-
kładam do wiadomości raport Attache Wojskowego
w Helsingforsie o Niemcach i ich działalności
w Finlandji.

1 załącznik.

Zastępca Szefa Oddziału II.

O t r z y m u j a :

Adjutantura Generalna,
Minister Spraw Wojskowych
Szef Sztabu Generalnego.

U r y c h
Major.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA
L. Nr. 8757 J3
12. VII 1922
Wysokość 123
Załącznik 1.

RODZKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

462

ny kawaleryjskiej, rosyjskiej w Finlandji.

Łódź wychodzi z Warszawy 10/VI w kierunku północy, może dla sprzedania towaru. Jak wiadomo, armja fińska i Skyddskår zamówili nieoficjalnie hełmy stalowe w Niemczech, ponieważ międzynarodowa Komisja odmówiła im tego exportu. Tem niemiej Skyddskårowi udało się zakupić przez panów t. Steffensen i inż. Piłach dla Skyddskåru w Helsingforsie i Wybörgå stalowe hełmy, które latem prawdopodobnie Skyddskår będzie już nosił. Powoli Niemcy eksportują te hełmy między innymi towarami. Co się tyczy urny fińskiej, do sprawa zamówienia XA stoi znacznie gorzej, gdyż M.S.W. zamówiło 150.000 hełmów, liczba okazała się za dużą, i była odmówiona M.S.W.

Niemcy przybyła do Hango łódź motorowa "Eugenja" z hełmami dla jakiejś niewiadomej firmy w Hango, ale jak się potem okazało, było to dla firmy Herman Strenbel w Helsingforsie. Ponieważ z powodu tej całej sprawy zaczęto mówić, kapitan łodzi motorowej bojąc się, aby fińska komisja celna nie skonfiskowała towaru - odjechał w stronę Kewla, lecz do portu estońskiego bał się wjechać, skręcił więc do Szczecina, gdzie w tym czasie

firmy fińskie nie mogą konkurować z niemi, szczególnie, że przeważnie bolszewicy wydali rozkaz, robienia zakupów tylko w żydowskich firmach.

W tym czasie "Eugenja" dowoziła towar dla bolszewików na statek "Carl Max". W tym czasie "Eugenja" otrzymała telegram od Strenbela, aby zrealizować towar, kapitan sprzedał natychmiast towar/hełmy/ bolszewikom przez pośrednictwo Niemców wybornych pp. von Ladders i Herberg. Bolszewicy przejęli hełmy na początku maja.

Jednakże Strenbel i inne firmy, a szczególnie J. Fischer w Szczecinie.

Wszystkie akcje miały dostawienia hełmów do Finlandji. W końcu maja fraktowali oni łódź motorową "Cyklon", która należała do pp. Rietthoven i Lindera, Cofwert i Szumacher/biuro tych panów znajduje się w Szarlottenburg, rokowania o towar odbyły się w Berlinie. Łódź udała się do neutralnych wód do zatoki botnickiej. Łódź udała się do Szczecina i przybyła na wody fińskie.

W końcu maja była ona widziana koło "Waszklot-Wass" gdzie i stoi dotychczas. Mimo starań osób cywilnych i komory celnej, nie zdołano dowiedzieć się jaki jest ładunek "Cyklona", z wiadomości otrzymanych z Niemiec puszczają, że jest to kontrabanda wojskowa i spirytus, jakoby dla Czerwonych którzy mają w tym okręgu swoje placówki.

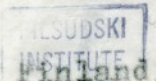
Panowie Rychthoven i S-ka przybyli na swój koszt do Finlandji, aby sprzedać konkolwiek bądź ładunek "Cyklona". bojąc się, że jeżeli łódź nie wróci w prędkim czasie, z powrotem, to ją zarekwirują, nie patrząc na to, że na niej są 4 lekkie działa, hydroplan, karabiny maszynowe, karabi-

Firma
Szwajcarska
w Warszawie
miał w tym czasie
władzę i kontrolę
nad tymi towarami

483

New York

ny kawaleryjskie/rosyjskie, austrijackie/.

Niemcy i ich działalność w Finlandii.

Łódź wychodzi z Wasy 10/VI w kierunku północy, może dla sprzedania tam towaru, a może dla zmylenia śladów i wprowadzenia w błąd władz fińskich, by potem za jakiś czas wrócić z powrotem, dla sprzedania ładunku.

Fińskie władze więcej niż lekceważąco patrzą na tego rodzaju sprawy, chociaż powtórza się to już drugi raz, w jesieni 1921 roku, była podobna historia, z łódką niemiecką: mianowicie sprzedała ona towar zakazany i wzięła do niewoli łódkę, która zanadto blisko podeszła do niej, tutaj gazety nie mówią o tym, przeciwnie chwaliły postępowanie łodzi niemieckiej.

ll.

Niemcy von Lüders i Herberg, razem z towarzystwem leśnym "Havumetsa" w Wyborgu, w ostatnich czasach cały handel z bolszewikami wzięli w swoje ręce. "Havumetsa" jest to towarzystwo niemiecko-żydowskie, egzystuje od 1920 i handluje wyrobami leśnymi. Handel wprawdzie prowadzony był drogą nielegalną, teraz zaś jest zupełnie legalnym. W maju sprzedało towarzystwo do Rosji drzewa brzoźowe 1000 wagonów, 280 Fmk sążeń franco Kellowäki.

Firmy fińskie nie mogą konkurować z niemi, szczególnie, że prawdopodobnie bolszewicy wydali rozkaz, robienia zakupów tylko w niemieckich, lub żydowskich firmach.

lll.

Firma "Terpentin Fabrichen Alfons Hellström" prowadzi rokowania z Niemcami o sprzedanie tejże za 2 milj. Fmk. Fabryka ta egzystuje w Kotka od 1908, zał. przez inż. A. Hellströma. Kapitał akcyjny milion marek fińskich. Wszystkie akcje należą do właściciela fabryki. Inż. Hellström jest pierwszym specjalistą w wyrabianiu terpentyny i towar jego jest znany na wszystkich rynkach europejskich. Teraz zaś chce on sprzedać wszystkie akcje Niemcom, rokowania ze strony Niemców prowadzi panowie Lechmann i Reuter, sprzedaż będzie ukończona w końcu lipca. Pan Hellström pozostaje w fabryce jako główny inżynier.

INSTITUTE ARCHIVES New York

... jako jest ładunek "Cyklona", a wiadomości otrzymane...
... że jest to kontrabanda wojskowa i spirytus, jakoby dla Czarnych...
... mają w tym okręgu swoje placówki.

464

... panowie Lechmann i Reuter przybyli na swój koszt do Finlandii...
... sprzedać kontrabandę będąc ładunek "Cyklona". Bojąc się, że jeżeli łódź...
... wróci w przybliżeniu, z powrotem, to ją zarekwirują, nie patrząc na...
... że na niej są 4 lekkie działa, hydroplan, karabiny maszynowe, karabi-